

سهم هر خراسانی در شاخصه های مختلف لایحه بودجه سال آینده چقدر است؟

۳۹۸ هزار تومان؛ سهم هر خراسانی از اعتبارات عمرانی ۱۴۰۰

طرح های ملی استانی شده خراسان رضوی ۱۹۶ میلیارد تومان است که ۴۹/۲ درصد آن تخصیص یافته است، افزود: اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور نیز ۳۴۶ میلیارد تومان یا میانگین تخصیص ۳۴/۵ درصد است.

● هر فرد خراسانی باید یک میلیون تومان در آمد به خزانه دولت واریز کند

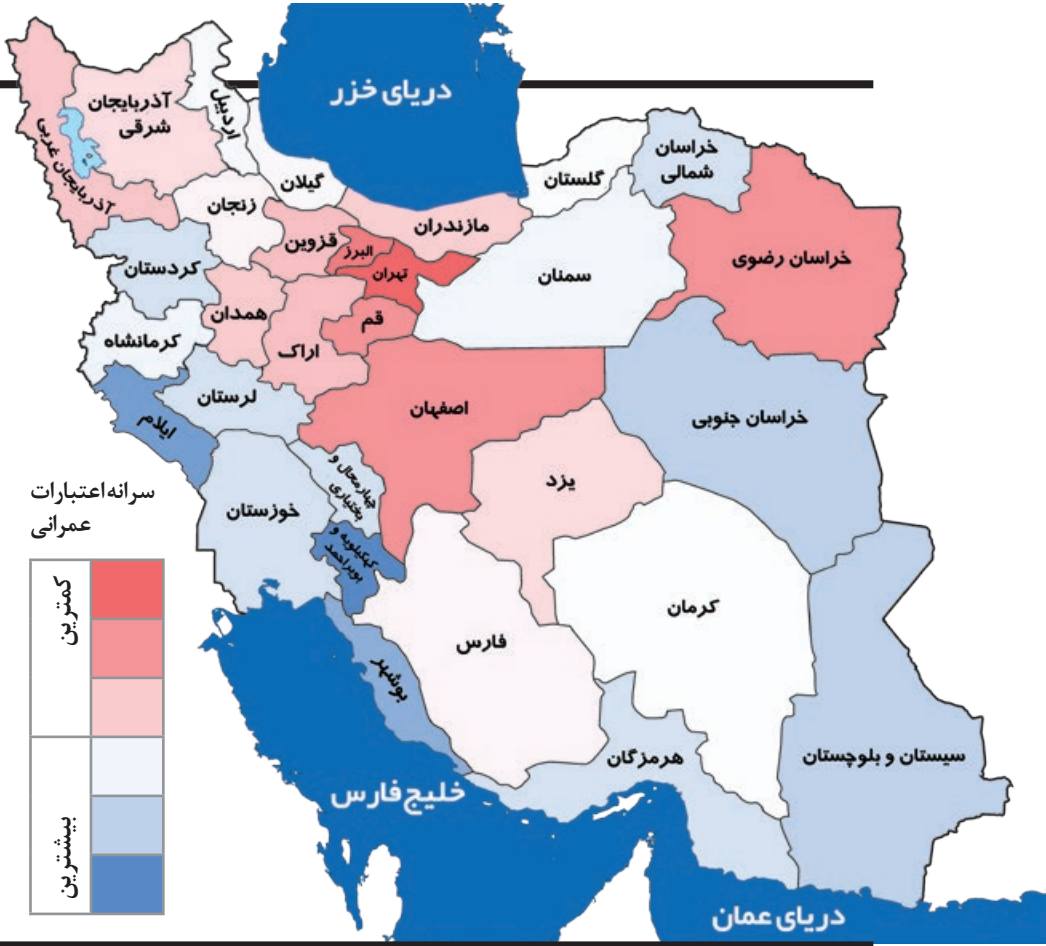
در ادامه به بررسی سرانه هر خراسانی در شاخصه های مختلف بودجه می پردازیم. با توجه به این که طبق لایحه بودجه ۱۴۰۰ مجموع درآمدهایی که استان باید به خزانه دولت واریز کند بیش از ۶۹۴۳ میلیارد تومان است، می توان گفت به ازای هر فرد ساکن خراسان رضوی معادل یک میلیون و ۱۰۵ هزار تومان درآمد به خزانه دولت واریز کند. استان تهران با سرانه ۸/۲ میلیون تومانی بالاترین درآمد را به خزانه دولت واریز می کند و استان سیستان و بلوچستان با سرانه ۳۷۰ هزار تومان کمترین سرانه درآمدی را به خزانه دولت در سال ۱۴۰۰ واریز خواهد کرد. خراسانی ها در رتبه ۱۵ درآمدی برای خزانه دولت قرار می گیرند. علاوه بر این سهم هر ایرانی طبق لایحه بودجه در سال ۱۴۰۰ از درآمدی که باید به حساب خزانه دولت واریز کند بیش از ۱/۶ میلیون تومان است که از این حیث خراسانی ها ۶۰۰ هزار تومان کمتر از سرانه کشوری به خزانه دولت واریز می کنند.

مدیریت و برنامه ریزی استان در جلسه شورای برنامه ریزی استان به آن اشاره کرده از اعتبارات عمرانی بودجه ۹۹ استان تاکنون تنها ۴۶/۸ درصد تخصیص یافته است.

● تخصیص ۴۶/۸ درصدی اعتبارات عمرانی بودجه ۹۹

به گزارش روابط عمومی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان، جمشیدی با اشاره به آخرین وضعیت اعتبارات و تخصیص آن گفت: مجموع اعتبارات جاری و عمرانی استان دو هزار و ۱۹۷ میلیارد تومان بوده است که مبلغ هزار و ۲۸۹ میلیارد تومان آن (به طور متوسط ۵۸/۷ درصد) تخصیص یافته است، همچنین اعتبارات تملک دارایی های سرمایه ای استان هزار و ۳۸۵ میلیارد تومان ابلاغ شده که ۶۴۹ میلیارد تومان آن (به طور متوسط ۴۶/۸ درصد) تخصیص پیدا کرده است. به گزارش فارس، جمشیدی اظهار کرد: از مبلغ ۶۴۹ میلیارد تومان تخصیص یافته، ۲۶۶ میلیارد تومان آن به صورت نقد و مبلغ ۳۸۳ میلیارد تومان دیگر نیز به صورت اسناد خزانه اسلامی یا سرسید تاحداکتر سه سال است. وی اعتبارات جاری استان را ۸۱۲ میلیارد تومان اعلام کرد و گفت: از این مبلغ، ۶۴۰ میلیارد تومان آن (به طور میانگین ۷۷/۷ درصد) تخصیص پیدا کرده است. جمشیدی با بیان این که اعتبارات مصوب

مسعود حمیدی-یکی از شاخص هایی که معمولاً در لوائح بودجه مدنظر قرار می گیرد، «سرانه بودجه ای» است؛ این که هر فرد ایرانی چه سهمی از بودجه دارد. حال این که سهم هر فرد ساکن جغرافیای یک استان (خراسان رضوی) در طول یک سالی که قانون بودجه در کشور اجرا می شود، چه میزان باید برای دولت درآمدی کند، چه میزان از بودجه دولت را مصرف می کند یا چه میزان از اعتبارات عمرانی سرانه یک فرد ساکن در استان های کشور به خصوص استان خراسان رضوی می شود سؤالی است که باید بر اساس میزان جمعیت استان ها در زمان تصویب لایحه بودجه مورد بررسی قرار داد. بر اساس پیش بینی های مرکز ملی آمار جمعیت کشور در سال ۹۹ به ۸۴ میلیون و ۳۶ هزار نفر رسیده است که شش میلیون و ۸۷۱ هزار نفر از این جمعیت ساکن جغرافیای استان خراسان رضوی هستند که به این ترتیب ۸/۱ درصد جمعیت کشور در این استان ساکن هستند. در ادامه خواهیم دید که هر فرد ساکن جغرافیای خراسان رضوی چه سهمی (سرانه) در بودجه ۱۴۰۰ خواهد داشت. یکی از مهم ترین شاخصه های بودجه ۱۴۰۰ بحث اعتبارات عمرانی است که بررسی هان نشان می دهد سهم هر خراسانی از این اعتبارات در لایحه بودجه سال آینده تنها ۳۹۸ هزار تومان است که البته این میزان نیز در سال های گذشته به طور کامل تخصیص نیافته است. به عنوان مثال آن طور که رئیس سازمان

● برداشتی ۳ برابر واریزی

اما در مقابل باید دید به ازای هر فرد ساکن استان خراسان رضوی، چه مبلغی به عنوان سرانه از بودجه ۱۴۰۰ مصرف می کند. مصارف پیش بینی شده استان در لایحه بودجه ۱۴۰۰ معادل ۲۴ هزار و ۲۴۱ میلیارد تومان پیش بینی شده که بر این اساس سهم هر خراسانی از لایحه بودجه ۱۴۰۰ معادل ۳/۵ میلیون تومان است. یعنی هر خراسانی سه برابر درآمدی که باید به خزانه دولت واریز کند از منابع لایحه بودجه ۱۴۰۰ سهم می برد. استان البرز با سرانه ۲/۴ میلیون کمترین سهم مصرفی را از بودجه ۱۴۰۰ خواهد برد و استان ایلام با سرانه ۸/۳ میلیون بیشترین سهم بودجه مصرفی را از درآمدهای بودجه ۱۴۰۰ خواهد برد. متوسط سرانه مصرفی هر ایرانی از لایحه بودجه ۱۴۰۰ نیز حدود ۴/۸ میلیون تومان است که از این حیث خراسان رضوی ۱/۳ میلیون تومان کمتر از متوسط کشوری سرانه مصرفی از بودجه ۱۴۰۰ خواهد

● سرانه ۳۹۸ هزار تومانی اعتبارات عمرانی

مستولان و کارشناسان استان خراسان رضوی همواره درباره سهم اعتبارات عمرانی استان از لوائح بودجه گلایه داشته اند و معتقد هستند که این عدالت بودجه ای در این حوزه رعایت نمی شود. مجموع اعتبارات عمرانی استان در لایحه بودجه ۱۴۰۰ معادل ۲۷۴۱ میلیارد تومان پیشنهاد شده است. بر اساس ارقام لایحه بودجه سرانه، سهم هر فرد ساکن استان خراسان رضوی از بودجه عمرانی دولت در سال ۱۴۰۰ معادل ۳۹۸ هزار تومان خواهد بود که از این حیث استان خراسان رضوی بعد از استان های تهران و البرز کمترین سرانه اعتبارات عمرانی را بین استان های کشور به خود اختصاص داده است. اگر چه استان محروم کهگیلویه و بویر احمد با ۲/۳ میلیون تومان بالاترین سرانه اعتبارات عمرانی کشور را در سال ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده است اما این که استان های برخوردار مانند اصفهان، قم، مرکزی و حتی قزوین سرانه بالاتری نسبت به خراسان رضوی از اعتبارات عمرانی ۱۴۰۰ را سهم می برند قابل تأمل است. همان طور که اشاره شد میزان تخصیص اعتبارات عمرانی استان از قانون بودجه ۹۹ بنابر ادعای رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تاکنون ۴۶/۸ درصد بوده و تنها سه ماه به پایان تخصیص این اعتبارات مانده است.

داشت. اما اگر بخواهیم بدانیم چه میزان از این مصارف دولت در استان، صرف هزینه های جاری دولت مانند حقوق کارکنان و امثال آن (بودجه جاری) و چه میزان از این اعتبارات صرف عمران می شود باید سرانه هزینه های جاری یا کارکنان دولت را بررسی کنیم. بر اساس ارقام لایحه بودجه دولت در سال ۱۴۰۰ مجموع اعتبارات هزینه ای (جاری) استان معادل ۲۱ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان پیش بینی شده است. بنابر این اگر تمام ساکنان استان را به عنوان کارمند دولت در نظر بگیریم خواهیم دید دولت بابت هر خراسانی معادل ۳/۱ میلیون تومان هزینه در نظر گرفته است که از این لحاظ استان خراسان رضوی در رتبه ۲۵ بین استان ها در بحث سرانه هزینه های جاری قرار می گیرد. استان البرز با ۲/۱ میلیون تومان کمترین سرانه هزینه های جاری دولت و استان ایلام با ۶/۲ میلیون تومان بالاترین سرانه هزینه جاری را به خود اختصاص داده است. سرانه هزینه جاری هر ایرانی در لایحه بودجه ۱۴۰۰ بیش از ۳/۸ میلیون تومان است.

● رشد ۱۰۰ درصدی اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور

یکی از مهم ترین بخش های اعتبارات لوائح بودجه، ردیف «قانون استفاده متوازن از امکانات کشور» است. در تعریف این قانون آمده است: "در راستای اصل ۴۸ قانون اساسی و سیاست های کلی و جهت حصول به اهداف چشم انداز و به منظور استفاده متوازن از امکانات کشور و توزیع عادلانه و رفع تبعیض و ارتقای سطح مناطق کمتر توسعه یافته و تحقق پیشرفت و عدالت دولت مکلف است در توزیع منابع عمومی و یارانه سود تسهیلات به نحوی عمل کند که فاصله شاخص بر خورداری شهرستان های کمتر از سطح متوسط کشور در شاخص های زیر، سالیانه حداقل ۱۰ درصد (۱۰٪) به سطح متوسط کشوری نزدیک شود به این منظور دولت مکلف است ۳ درصد (۳٪) از اعتبارات بودجه عمومی دولت را در قالب ردیف مشخص تحت همین عنوان تعیین کند و طی جدولی که در آن سهم هر استان بر اساس شاخص های نرخ بیکاری، آب شرب شهری و روستایی، آموزش و پرورش، بهداشت و درمان، به سازی روستاها، راه و زیر ساخت های جاده ای، سرانه های عمران شهری و درآمد شهری ها مشخص می شود، در قانون بودجه درج کند. با توجه به این که بودجه عمومی کشور در لایحه بودجه ۱۴۰۰ به حدود ۹۳۰ هزار میلیارد تومان رسیده سهم ۳ درصدی اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات

کشور نیز رشد قابل توجهی نسبت به سال ۹۹ داشته است. این اعتبارات در لایحه بودجه ۹۹ معادل ۱۴ هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان در نظر گرفته شده بود که سهم استان خراسان رضوی از این اعتبارات ۶۸۷ میلیارد معادل ۴/۷ درصد بوده است. در لایحه بودجه ۱۴۰۰ این اعتبارات به ۲۸ هزار میلیارد تومان یعنی دو برابر لایحه ۹۹ رسیده است. سهم استان خراسان رضوی از این اعتبارات به ۱۳۲۶ میلیارد تومان یعنی دو برابر سال گذشته رسیده و سهم این استان از کل اعتبارات این ردیف در لایحه ۱۴۰۰ مانند سال گذشته ۴/۷ درصد در نظر گرفته شده است.

● ۱۹۳ هزار تومان؛ سرانه خراسان رضوی برای ارتقای سطح برخورداری در ۱۴۰۰

اگر بخواهیم بر اساس جمعیت میزان سهم بری استان ها را از این اعتبارات تحلیل کنیم خواهیم دید سرانه هر فرد ساکن استان خراسان رضوی از این ردیف بودجه معادل ۱۹۳ هزار تومان در نظر گرفته شده که بعد از استان های تهران، اصفهان و البرز در رده چهارم قرار گرفته است. بالاترین سرانه در نظر گرفته شده ۹۵۲ هزار تومان است و استان های ایلام، خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان در رتبه های بعدی بالاترین سرانه استفاده از اعتبارات قانون، استفاده متوازن از امکانات کشور در لایحه بودجه ۱۴۰۰ را به خود اختصاص داده اند.

● سهم بودجه استان منطبق بر توسعه انسانی نیست

در پایان باید مطرح کرد: بر اساس شاخص سرانه جمعیتی بودجه ۱۴۰۰، استان خراسان رضوی در سرانه درآمدی برای دولت در رتبه ۱۵ بین استان های کشور و از نظر سرانه اعتبارات عمرانی در رتبه ۲۹ بین استان های کشور و در سرانه اعتبارات قانون استفاده متوازن از امکانات کشور در جایگاه ۲۸ کشور قرار گرفته است. این در حالی است که استان خراسان رضوی به دلیل وجود مضح شریف امام رضا (ع) سالیانه میزان بیش از ۴۰ میلیون زائر است به همین دلیل جمعیت سیال مشهد حدود شش میلیون نفر برآورده و همین موضوع باعث شده است، بخش عمده ای از امکانات، خدمات و تسهیلات استان و مشهد در اختیار زائران حریم حرم رضوی قرار بگیرد و یکی از نتایج این موضوع کاهش سرانه تخت خواب بیمارستانی در مشهد، کاهش سرانه خدمات و حتی رفاهی در شهر مشهد می شود. گواه این موضوع پژوهشی است که در تابستان امسال در فصل نامه علمی-پژوهشی اقتصاد مقداری با عنوان "برآورد شاخص توسعه انسانی استان های ایران و بررسی تأثیر آن بر رشد اقتصادی با استفاده از منطق فازی" منتشر شده است و در این پژوهش بر اساس سه شاخص بین المللی آموزش، بهداشت و رفاه، استان های کشور بر اساس داده های سال ۹۵ رتبه بندی شده اند که خراسان رضوی در رتبه ۱۶ بین استان های کشور در شاخص توسعه انسانی قرار می گیرد و استان های تهران، یزد، البرز، اصفهان و مرکزی به ترتیب بالاترین شاخص توسعه انسانی را بین استان های کشور دارند.

